

mindelige og tilfredsstillende dets Forbringere, men hvorfor tager man da ikke her Hensyn til Forbringere, der stilles fra det Almindeliges Side, hvorfor holder man her paa det enkelte „Laugsvæsen“, for at benytte mig af dette Udtryk, og seer bort fra, hvad det Almindeliges Tarv og Trang fordrer? Den samme ærede Taler sagde i sit foregaaende Foredrag, at der var ingen Sygdom tilstede i den danske Folkekirke, at der var ingen Sekter og ingen afvigende Troessamfund, Fort sagt Intet, der nødvendiggjorde, at Rægerens Tal blev større, men at de, der vare ansatte, vare tilstrækkelige til at pleie den aandelige Sundhedstilstand. Den næste geistlige Taler (Licht), som derpaa fik Ordet, sagde det Modsatte, han sagde: der er stor Uro og Bevægelse i Folkekirken, men netop derfor skal man være vaersom med at indløbkomme Menighedernes Forbringere, netop derfor skal man være forsigtig med at gaae ind paa Forslag som dette. Dette er en Selvmobfigelse; men jeg troer, at der heri er sagt Tilstrækkeligt til at bevise de Bildfarelser og den Jamlen, der er med Hensyn til at naae det Formaal, man egentlig skalde tilsigte; jeg troer ikke, jeg behøver at sige mere i saa Henseende. Den ærede geistlige Taler (Kroggh), som i det foregaaende Møde først havde Ordet, har i dette Møde nu udtalt sig saaledes, at han dog var ganske beredvillig til at indløbkomme Menighedernes Forbringere, og han har indrømmet, maaffee efter at have overveiet Sagen lidt nøiere, at der var stor Bevægelse i Folkekirken. Jeg haaber derfor, at han, efter at være kommen til denne Anerkjendelse, maaffee vil følge mit og Fleres Exempel, at see hen til Folkeklirkens billige Forbringere og stemme for dette lille Lovforslags Fremme her i Thinget. — Jeg skal ikke udtale mig videre.

Kroggh: Jeg skal blot tillade mig at gjøre den ærede sidste Taler opmærksom paa, at det ikke er mig, der har begyndt at oversjøre Ordet: „Laugsvæsen“ paa den geistlige Stand, men at det er et Udtryk, jeg har optaget efter et andet æret Medlem her i Salen.

J. M. Hansen: Ja, det var mig, der først brugte dette Udtryk, og jeg skal derfor nu

melde mig til at klare for mig i saa Henseende, især efterat den ærede Taler, første Gang han havde Ordet, ligesvem opfordrede mig dertil. Jeg skal da oplyse, at jeg har været en afgjort Modstander af Laugsvæsenet, saalænge jeg kan huske, og, at den ærede Rigsdagsmand tager aldeles feil, naar han siger, at jeg nogenstunde har forsvaret det. Dengang vi forhandlede Spørgsmaalet om Næringsvæsenet, sagde jeg: lad os afflasse Laugsvæsenet hellere idag end imorgen. Jeg skal dernæst erindre om, at det Laugsvæsen, som vi havde i borgerlig Henseende, fremtraadte i en ikke nær saa forkastelig Stikfelse som det, der her er Tale om, thi den meest forkastelige Stikfelse, Laugsvæsenet kan have, er den, at der er sluttede Laug, hvor ingen ny Laugmester kan komme ind, uden at en af de gamle døer eller gaaer ud; men en saadan Stikfelse har netop det geistlige Laug her i Landet, og det er et Forsøg paa at afhjælpe dette, som nærværende Lovforslag gaaer ud paa. Dengang der her var Tale om Næringsvæsenet, var min Stilling den, at jeg sagde: vi tage efter min Mening formange af de Betingelser bort, der hidtil have været stillede til dem af de her Paagjældende, der ville ernære sig i Landet; vi skulle ikke tage alle disse Betingelser bort, men kun Enbeel af dem, og lade en Overgangstilstand indtræde, førend vi borttage flere; — men det kunde aldrig falde mig ind, at Nogensomhelst skalde udelukkes, der opfyldte disse Betingelser, enten de bleve flere eller færre. Det er i fuld Overeensstemmelse hermed, naar jeg foreslaaer, at Enhver skal have Lov til at ernære sig paa den her omhandlede Maade, naar han opfylder de Betingelser, som Laugmestrene have opfyldt. Her fordrer, at den Vedkommende skal være Kandidat og opfylde de andre Betingelser, der stilles for at kunne blive ansat som Præst, og kun under Forudsætning heraf er det, jeg foreslaaer, at han skal stilles aldeles lige med Laugmesteren. Jeg er derfor i fuld Overeensstemmelse med mig selv, naar jeg nu fordrer, at Langet ikke skal være sluttet, men at Enhver skal kunne ernære sig paa den Maade, naar han som sagt opfylder de samme Betingelser, som Laugmesteren har opfyldt, og den ærede Taler vil altsaa see, at det ikke er mig, men ham,